

Kouzelný koberec

napsal Karel May

V hlavní mešitě slavného ší'itského poutního města Mašhad Husajn je v modlitební nice koberec, o němž se vypráví následující historika:

K Ijarovi, tkalcovi koberců známému po celém Orientu, přišel Júsuř el Kürkçü, stejně tak známý musaníř, aby objednal koberec pro svého přítele Mazaka, mladého kutubiho. Ijar řekl:

„Vlastně na tuhle zakázku nemám čas, ale protože jsi to ty, vezmu ji. Je určena pro Mazaka, jehož mám v úctě, proto ti nedodám něco obyčejného, ale vyrobím ti ten nejlepší koberec, co dovedu.“

Po nějakém čase opět přišel Júsuř el Kürkçü, aby si prohlédl rozdělanou práci. Když tak učinil, pravil:

„Ó Ijare, nejsem s tebou spokojen. Chci vzor, který by se líbil všem lidem, zejména nosičům a poháněčům oslů, ale vypadá to, žeš mi nerozuměl.“

Tkadlec odpověděl:

„Tuto práci jsi objednal pro kutubiho Mazaka, který není ani nosič, ani poháněč, a když si myslíš, že má moje dílo bojovat o zájem nechápavých lidí, tak se mýlíš. Nech mě pracovat dle mého a budeš spokojen!“

„Co máš tedy v plánu?“ zeřtal se Júsuř.

„Kouzelný koberec, který každou nohu, co na něj vstoupí, obrátí na cestu lásky. Předú jej z vláken, která se nikdy neprochodí, ale vydrží na věky.“

Toto ujištění Kürkçümu stačilo. Uklidněn odešel. Když se však po několika dnech vrátil, aby zkontroloval postupující práci, zamračil se a řekl:

„Vidím postavy, které se mi nelíbí a nebudou se líbit ani nikomu

jinému! A vidím podklad plný výroků moudrosti, lásky a milosrdenství, které ruší oči pozorovatele. Prosím tě, abys už takhle nepokračoval!“

Tkadlec se na něj vážně zadíval, zavrtěl užasle hlavou a odvětil:

„Považoval jsem tě za znalce mého umění a myslel jsem si, že mi důvěřuješ. Spletl jsem se snad? Chceš ode mě skutečné dílo, tak se nemíchej do jeho vzniku a počkej se soudem, až bude hotovo. Pokud to nedokážeš, jdi na bazar, kde zoufale čekají na zákazníky a vnutí ti dnes to, co se do druhého dne rozpadne.“

Kürkçü mlčky odešel. Nesouhlasil s Ijarem, třebaže mu nedovedl odporovat. Když však přišel potřetí a jeho zrak padl na teď již zpoloviny dokončený koberec, zvolal:

„Mášalláh! Co to vidí mé oči! I přes mé přání plníš stále podklad nežádoucími slovy. Postavy, které na něm jsou, budou vyvolávat nelibost každého pravověrného! Zkrat' svou práci a rychle dokonči okraj! Jelikož jsem si koberec objednal, ponechám si ho, i když se mi nelíbí. Sice teď bude kratší, než jsem myslel, ale na bazaru je k mání dost jiných, které mohu dát kutubimu Mazakovi, aby byl spokojen.“

Ijar se zvedl od své práce, smutně se usmál a řekl:

„Takže jsi ode mě očekával pouze zboží jako z bazaru a považoval jsi mě za syna obyčejného vkusu! Kdyby to tak bylo, tak bych s ostatními seděl na lavici před krámem a jako oni bych hulákal na kupce. Ale já předu podle myšlenek, které nelze zkrátit, a když jsem hotov, jsou tyto myšlenky proměněny ve skutek. Jdi klidně pryč a nakupuj si, kde chceš! Nemusíš si moji práci ponechat a zaplatit ji. Stará se o mě Alláh, nikoliv můj obchod!“

Júsuf el Kürkçü se váhavě vzdálil, doprovázen pocitem, že

jednal pošetile. Když však Ijar koberec dokončil, poslal ho al-Aklovi, nejmoudřejšímu z chalífů. Ten jej nechal rozložit před svůj trůn, svolal velikány své říše, a když stanuli před kobercem, pravil:

„Pomodlete se svatou Fátihu a usedněte na toto plátno! Bylo mi řečeno, že je to poradní koberec. Chci ho vyzkoušet.“

Tu předstoupil velkovezír a řekl:

„Nechtěl bys rozvinout Prorokův svatý prapor, abychom na hrotech našich šavlí roznesli učení islámu do celého světa? Poradme se, zda je to vůle Alláhova!“

„Budiž vám to dovoleno,“ odpověděl chalífa, „poklekněte na okraj koberce a pomodlete se!“

Všichni poslechli. Koberec byl šedivý a nic na něm nebylo vidět, žádný výrok nebo obraz. Jakmile však zopakovali po předříkávači první slova Fátihy, koberec začal ožívat. Povrch plátna potemněl a objevily se na něm zlatě se třpytící citáty v pořadí, v jakém je Ijar vpletl do látky. Objevil se vlající zelený Prorokův prapor a kolem něj se shromáždily všechny postavy, které se Júsufovi al Kürkçü nelíbily: řvoucí a tančící darvíšové, saftové, ‘alímové, misionáři, kácející se sloupy a kněží. Všechny stály zřetelně před zraky modlících se, dokud nevyslovili poslední slova Fátihy:

„A neved’ nás cestou zboudilých!“

Jakmile pronesli tato slova, postavy se začaly měnit. Bylo jich přesně tolik, co modlících se, před každým z nich stála jeho vlastní neuvěřitelně přesná podobizna, která však zesměšňovala jeho vlastní víru. Předříkávač poděšeně vyskočil a zvolal:

„Ne, ne, to nejsem já! Ó Alláhu, dej, ať jsem jiný!“

Chalífa al-Akl sestoupil ze svého trůnu, postavil se doprostřed koberce a pravil:

„Jste to vy, jak se zde vidíte. To vám koberec ukazuje povahu vaší víry. Dávejte nyní dobrý pozor, co se bude dít!“

Zadívali se na něj plni očekávání toho, co se teď stane. Jeho obličej se zkřivil a postava se mu změnila; na koberci již nestál chalífa, ale tkadlec Ijar. Zvedl velitelsky ruku a řekl:

„Ustupte zpět; viděli jste dost! Pokud vám tento koberec ukáže lepší obraz vaší víry, pak budete mít dovoleno rozvinout Prorokův prapor. Vydíte teď mého ducha, který žije v mém díle. Položím koberec v Alláhově chrámu. Jděte tam, kdykoliv se budete potřebovat poradit! Můj duch vám vždy řekne pravdu!“

Jakmile domluvil, tak zase zmizel a s ním před jejich udivenými zraky i koberec. Další den se ale rozšířila zvěst, že leží v modlitební nice mešity v Mašhad Husajn velký šedý koberec, který nikdo nedovede odstranit. Neviděn se v noci objevil a nikdo ho nepřinesl. Všichni hlídači mešity to byli ochotni odpřísáhnout.

Karel May – Kouzelný koberec

Z německého originálu Der Zauberteppich dostupného na internetové adrese <http://www.karl-may-gesellschaft.de/kmg/primlit/erzaehl/reise/zaubert/zaubert.htm> přeložil a k publikaci připravil Ondřej Majerčík, Praha, 2010

Translation © Ondřej Majerčík, 2010

Budu vděčný za oznámení nalezených chyb či za jiné návrhy na zlepšení. Můžete využít e-mail majerco@seznam.cz. Děkuji.

<http://karel-may.majerco.net/e-book/detail/11>